

INFORMATIU

AGENDA 21 ESCOLAR DE LLEIDA

Número 2. Any 4. Desembre 2009

INFORMACIÓ DE L'AGENDA 21 ESCOLAR

MÉS SOBRE LA FORMACIÓ I L'ASSESSORAMENT

Nou curs!

Curs "Iniciem un hort escolar" (Pla Formació Segrià)

Com sabeu, durant aquest primer trimestre, estem duent a terme el curs "Gaudim de l'hort escolar", que finalitzarà el proper 15 de febrer de 2010. Degut a que molts centres us van interessar en aquest curs, algunes persones no van poder tenir plaça i vam haver de restringir el nombre de participants del mateix centre.

Proposem ara una nova activitat de formació per al segon trimestre, adreçada a centres interessats en projectes d'hort escolar, molt similar al curs "Gaudim de l'hort escolar", encara que una mica més breu, ja que consta de 5 sessions.

Dies: Dilluns, 25 de gener, 8 de febrer, 15 de febrer, 1 de març, 8 de març

Horari: De 17,30 a 19,30h

Durada total: 10h

Trobareu el programa detallat a:

<http://sostenibilitat.paeria.cat/agenda-21/agenda-21-escolar-de-lleida>

Inscripcions i més informació: agenda21escolar@paeria.cat, indicant nom, DNI, centre educatiu, telèfon de contacte, adreça electrònica de contacte.

Data límit d'inscripció: Divendres, 15 de gener de 2010 - Places limitades!

Cursos en marxa

Treballem per un pati més sostenible

Aquest curs ja ha realitzat la quarta sessió:

- Sessió amb Joan Solé, de ROADA, sobre les plantes aromàtiques i medicinals més representatives del nostre entorn. Vam conèixer els aspectes botànics més rellevants i les aplicacions que es poden treballar a l'escola. A més, vam fer una pràctica, de preparació d'un unguent de buixac o calèndula.

A més, el CEIP Camps Elisis, que va acollir la sessió, ens va presentar el treball que han fet de millora del seu pati d'infantil i de treball a partir de les plantes dels Camps Elisis.

Recordeu que podeu consultar els materials (presentacions de les sessions i altres informacions) de les diferents propostes de formació a la pàgina web del programa:

<http://sostenibilitat.paeria.cat/agenda-21/agenda-21-escolar-de-lleida>

Si teniu cap dubte o proposta sobre la formació, adreceu-vos a la secretaria de l'Agenda 21 Escolar (agenda21escolar@paeria.cat).

Assessorament sobre hort escolar

Us recordem que, en el marc d'una subvenció atorgada pel "Pla d'acció per a l'alimentació i l'agricultura ecològica 2008-2012", de la Generalitat de Catalunya, hem proposat unes sessions d'assessorament als centres escolars de Lleida que treballen l'hort escolar ecològic.

La Núria Galindo, enginyera agrònoma, serà la persona que realitzarà aquests assessoraments.

Els assessoraments, personalitzats, en el centre corresponent, s'adrecen prioritàriament a:

- Centres que volen iniciar / han iniciat l'hort durant aquest curs.
- Centres que han iniciat l'hort en els darrers 2 – 3 cursos.

Tot i així, si algun altre centre, vol rebre un assessorament, també el pot sol·licitar.

El contingut de les sessions d'assessorament és::

- Revisió de l'espai adreçat a l'hort: tipus d'espai, orientació, insolació,...
- Assessorament sobre el treball del sòl i l'ús del compost
- Calendari i proposta de sembra i plantació
- Assessorament sobre el reg i sobre la salut de l'hort
- Resolució de dubtes i preguntes específiques

Podeu sol·licitar assessorament fins el 30 de març de 2010. No us proposem un dia concret a cada centre, sinó que us demanem que ens feu arribar la vostra proposta i intentarem ajustar-nos tant a nivell del dia com a nivell horari.

Per tal d'aprofitar al màxim l'assessorament, us demanem que:

- Completeu la fitxa de sol·licitud (que podeu modificar en funció de les vostres necessitats si és necessari), on també trobareu l'espai per proposar dia/es i hora/es.
- Feu una/es foto/s del vostre hort, o de l'espai on anirà, o de l'aspecte relacionat amb el vostre assessorament.

Per descarregar la fitxa de sol·licitud: <http://sostenibilitat.paeria.cat/agenda-21/agenda-21-escolar-de-lleida/els-recursos/fitxers/agenda-21-escolar/formacio-0910/gaudim-de-lhort-escolar/fitxa-solb7licitud-assessorament-hort-escolar-0910>

Igualment, podeu fer consultes per correu electrònic, a agenda21escolar@paeria.cat. Adjunteu sempre que sigui possible, una fotografia relacionada amb la vostra consulta.

VISITES GUIADES A INSTAL·LACIONS D'ENERGIES RENOVABLES

Us recordem que durant tot el mes de febrer de 2010, des de l'**Agència de l'Energia de Lleida**, i amb la col·laboració de l'Agenda 21 Escolar de Lleida, organitzem per segon curs, visites a instal·lacions d'energies renovables de les comarques de Lleida.

Les instal·lacions que es visitaran són:

- Instal·lació solar tèrmica, a la Universitat de Lleida
- Instal·lació solar tèrmica, del Grup pcb, a Bellvís (Pla d'Urgell)
- Planta solar fotovoltaica, de Nufri SAT, a El Poal (Pla d'Urgell)
- Instal·lació de biomassa, de Natural 21, a Linyola (Pla d'Urgell)
- Parc eòlic Serra del Tallat, d'Acciona, a Vallbona de les Monges (L'Urgell)
- Edificació bioclimàtica, de Les Obagues, a Juneda (Les Garrigues)

Els centres que heu fet la pre-inscripció en el termini, rebreu la confirmació de la data i horaris que se us proposen abans del **divendres, 15 de gener de 2010**.

**AGÈNCIA
DE L'ENERGIA
DE LLEIDA**

Les visites al parc eòlic Serra del Tallat, d'Acciona, a Vallbona de les Monges ja han estat concertades durant aquests darrers dies de trimestre, ja que bona part d'elles s'han de fer durant el mes de gener.

EXPOSICIÓ "AGENDA 21 ESCOLAR DE LLEIDA 2008-2009"

Recordeu l'exposició que vam fer en l'Acte de cloenda del curs passat, amb els pòsters de les vostres actuacions?

Aquesta exposició està ara a la vostra disposició per tal que la pugueu mostrar (completa o una part) als vostres centres (en una diada especial, en una activitat amb els pares i mares, durant la setmana cultural,...). És molt fàcil de muntar i desmuntar i es transporta en unes còmodes fundes.

Creiem que seria molt interessant que, al llarg de tot el curs, l'exposició pogués haver estat en tots els centres del programa.

Envieu un correu electrònic a la secretaria de l'Agenda 21 Escolar (agenda21escolar@paeria.cat), indicant en quines dates voldríeu disposar de l'exposició.

WEB DE L'AGENDA 21 ESCOLAR DE LLEIDA

Us recordem que a l'adreça

<http://sostenibilitat.paeria.cat/agenda-21/agenda-21-escolar-de-lleida>

hi trobareu tota la informació del programa: els projectes dels centres, propostes destacades, formació i documents associats, recursos i documents associats (sol·licituds de recursos,...), l'agenda, els informatius,...

Esperem les vostres aportacions i idees per a millorar-la!

NOTÍCIES DELS CENTRES

Aula d'energies renovables a l'Institut Guindàvols

“Durant la Setmana de la Ciència celebrada el passat mes de novembre, es van fer diverses activitats al Institut Guindàvols, entre les que va destacar, la visita a l'aula d'energies renovables que s'està muntant al centre. La totalitat dels alumnes del centre, tant d'ESO, com de Batxillerat i de cicles formatius van visitar les instal·lacions. També van visitar-les els alumnes de 6è de primària del CEIP Príncep de Viana.

Els alumnes van poder veure, i conèixer de més a prop, el funcionament dels col·lectors solars que escalfen l'aigua per efecte hivernacle, així com un pannel de plaques fotovoltaïques que transformen l'energia de la radiació solar en energia elèctrica. També hi ha instal·lat un molí de vent que transforma l'energia cinètica del vent en energia elèctrica.

L'aula encara no està acabada, però permetrà, en un futur pròxim, difondre i implementar el coneixement en el tema de les energies renovables a tots els centres de Lleida que vulguin visitar-la”.

Escoles de Lleida al concurs Tastafruita

Catalònia Qualitat, associació catalana d'organitzacions de productors de fruita, organitza cada any un concurs de plats-recepta elaborats per alumnes de primer cicle de primària de les escoles de les comarques de Lleida.

Cada classe ha d'elaborar un plat que inclogui entre els seus ingredients principals la fruita dolça disponible en aquell moment (poma, pera, préssec, nectarina, pruna, cirera, albercoc,...)

El jurat ja ha triat els 16 plats seleccionats en aquesta edició, sota la consigna: fàcil, bo i divertit. Aquestes 16 classes participaran en un programa a Lleida TV, on presentaran el seu plat. Aquests programes s'emeten de febrer a juliol del 2010 per Lleida TV i la xarxa de televisions locals de Catalunya.

Entre les 16 classes seleccionades, de la ciutat de Lleida són: CEIP Escola Espiga, amb "Amanida de fruites i pasta", CEIP Països Catalans, amb "Fons marí de fruites" i Col·legi Santa Anna, amb "L'illa misteriosa i el ninot de neu".

"Fons marí de fruites", composició de gegantes i gegants del CEIP Països Catalans

Moda sostenible

Makon Anne Lionelle, alumna del departament de moda de l'IES Guindàvols, ha dissenyat i confeccionat un vestit a partir de teixits i altres elements, tots naturals.

"Aquest vestit està inspirat en els colors del bosc del meu país, el Camerun. Està compost per cosset cordat al darrera i faldilla llarga amb una mica de cua al darrera. El cosset està fet amb ràfia natural entreteixida, on li hem incrustat, fent-hi un dibuix, un cordó bicolor del mateix material i aplicacions típiques del meu país.

La faldilla és confeccionada amb teixit estampat de cotó originari del Camerun i amb les mateixes aplicacions que hi ha al cosset fetes a mà i a màquina".

Fotosíntesi, efecte hivernacle i canvi climàtic

Es pot demostrar experimentalment l'efecte regulador exercit per les plantes sobre la concentració de CO₂, gas que juntament amb el vapor d'aigua, causa l'efecte hivernacle i per tant afavoreix el canvi climàtic?

Justament és el que ha fet en la seva investigació sobre l'efecte hivernacle i la fotosíntesi, Víctor Lara González, alumne de l'IES Guindàvols. Amb aquest treball, a més, ha participat en el Certamen de Joves Investigadores, en el que han participat 120 joves de 15 a 20 anys de l'Estat espanyol. Allí es van exposar els 40 treballs d'investigació que han estat escollits entre els 225 presentats en aquesta edició.

Esperem que ens feu arribar les novetats sobre el vostre projecte que vulgueu compartir amb els centres de l'Agenda 21 Escolar. I si hi poseu una foto, molt millor! Nosaltres ens encarregarem de fer-ho córrer a través de l'informatiu.

LES ESCOLES DE CATALUNYA A COPENHAGUEN

Quatre centres educatius representants de la **Xarxa d'Escoles per a la Sostenibilitat de Catalunya (XESC)**, on participa l'Agenda 21 Escolar de Lleida, van viatjar del 23 al 16 de novembre a Copenhaguen per lliurar al govern danès, amfitrió de la Cimera del Clima (COP 15), les propostes de lluita contra el canvi climàtic recollides pels centres educatius d'arreu de Catalunya.

Hi han viatjat la Mireia i el Gonzalo, de l'Escola Montessori de Rubí; el Martí i l'Adrià, de l'Escola Joan Pelegrí de Barcelona; el Víctor i la Jèssica, de l'IES Baix Empordà de Palafrugell, i el Xavi i la Mireia, de l'IES Marianao, de Sant Boi de Llobregat, acompanyats de 4 professors i la tècnica de l'Agenda 21 Escolar de Sant Feliu de Llobregat.

Els han estat els encarregats de lliurar el document únic que recull totes les propostes i compromisos dels 25 centres educatius de la XESC que van participar en aquesta proposta. Compromisos que els centres ja havien assumit per a contribuir a la mitigació del canvi climàtic i propostes i plantejaments que volguessin fer arribar als governs reunits a Copenhaguen.

El document exposa compromisos dels centres com:

- Reduir les emissions de CO₂ estalviant energia en el centre (amb actuacions com, per exemple, instal·lar termostats i sectoritzar el funcionament de la calefacció, o fent auditories sobre energia i proposant accions a les aules).
- Reduir les emissions de CO₂ generades en la mobilitat vinculada amb el centre (amb actuacions com utilitzar la bicicleta per a les sortides escolars properes o instal·lant aparcaments de bicicletes al centre)
- Reduir les emissions de CO₂ reduint el consum de paper i reciclant-lo,...
- ...

I entre les prop de 100 propostes per als governs hi trobem:

- Donar exemple d'eficiència energètica des dels organismes públics
- Gravar els consums excessius d'energia i aigua.
- Fer servir sempre paper ecològic
- ...

Podeu consultar el document complert a:

http://mediambient.gencat.net/cat/html/bev/graf_but26/doc_cope.pdf

A més de gaudir de l'estada a Copenhaguen (on pels carrers es veuen més bicicletes que cotxes, hi ha molts carrils bici i gairebé tothom fa servir l'autobús o la bicicleta, segons expliquen els estudiants catalans), van poder conèixer diferents centres educatius i intercanviar-hi experiències.

Voleu conèixer una mica més d'aquest viatge?

- *Informatiu de l'Agenda 21 Escolar de Barcelona*

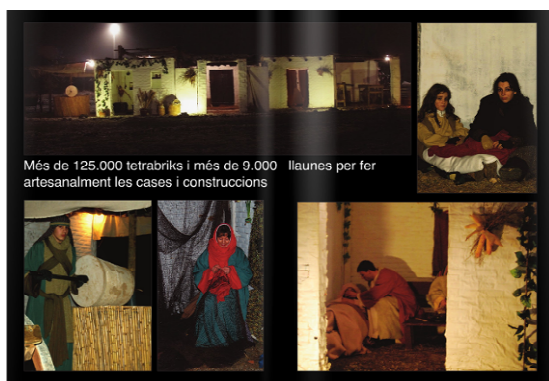
L'alumnat de 4rt d'ESO de l'Escola Joan Pelegrí de Barcelona, que va estar a Copenhaguen ens explica a la tornada:

"Volem agrair la possibilitat de gaudir d'experiències tan maques i enriquidores com la que hem viscut aquests 3 dies. Han estat uns dies molt intensos en els que ens hem impregnat de coneixements en tots els aspectes. Ens ha encantat la ciutat, la manera de viure allà, l'intercanvi d'experiències, la manera d'ensenyar i aprendre... Tots els alumnes ens hem integrat la mar de bé, i això que érem de diferents edats!"

- *Notícia emesa a TV3 (InfoK)*
<http://www.tv3.cat/pprogrames/infok/infkSeccio.jsp?seccio=notis&idint=7299>
- *Vídeos que l'Escola Joan Pelegrí ha penjat a Youtube:*
<http://www.youtube.com/watch?v=tV60UpdUfCE>
<http://www.youtube.com/watch?v=I3MI4tJ1MjE>

US CONVIDEM...

... al pessebre ecològic de Magraners

Els propers dies 25, 26 i 27 de desembre, de 18 a 20h, l'Associació Ecològicocultural dels Magraners, ecoentitat, organitza el seu tradicional pessebre vivent, ecològic i musical al costat de l'hangar dels Magraners.

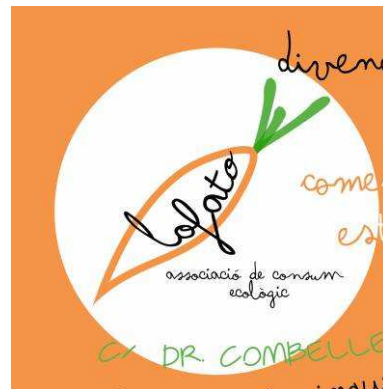
Us convidem a anar-hi, val la pena la visita!

... a conèixer el nou local de “Lo fato” i “Menja Sa”

L'associació de consum ecològic “Lo fato” i l'associació “Menja Sa”, de promoció de menjadors ecològics, han estrenat aquest mes de desembre un nou local, al c/ Dr. Combelles, 48, baixos, de Lleida.

“Lo Fato” és una cooperativa de consum ecològic però també un projecte que vol contribuir al canvi social a través d'un consum responsable, reflexiu i actiu.

A “Lo Fato” actualment s'hi pot consumir fruita, verdura, ous i pa, cada setmana, i productes elaborats com pasta, melmelades, mel, vi, sucs, cafè, xocolata, a més d'arròs i llegums. També fan comandes puntuals de xai, vedella, pollastre i oli.

Cada darrer dimarts de mes es reuneixen per organitzar i atendre les comandes, planificar activitats paral·leles com xerrades, passis de vídeo i els panxacontentes (taller de cuina i sopar).

.... a participar en “El recorregut de l'energia”

Ja està en marxa la vuitena edició del concurs “El recorregut de l'energia”, organitzat per l'Institut Català de l'Energia.

S'estableixen dos categories de participació: categoria A (cicle superior de primària i primer cicle d'ESO) i categoria B (segon cicle d'ESO), presentant un projecte pràctic segons el format d'experiències del material didàctic “El recorregut de l'energia”.

La data límit de presentació de la fitxa d'inscripció és el **16 de febrer de 2010** i la data límit per a la presentació de la memòria del projecte és el 19 de març de 2010.

Podeu consultar les bases complertes a: <http://www20.gencat.cat/portal/site/icaen>

... a participar en el concurs de relats curts “Per a un comerç just”

Aquest concurs es realitza amb motiu de la Festa del Comerç Just i la Banca Ètica que coordina SETEM Catalunya, amb la col·laboració d'Alternativa 3, Intermón Oxfam, FETS i la Xarxa de Consum Solidari, que se celebrarà al maig de 2010.

El concurs és obert a escoles, esplais, agrupaments o altres col·lectius d'infants i joves de Catalunya, en dues categories: cicle superior de primària i secundària. A més, hi ha la categoria de joves i adults de més de 17 anys.

Podeu consultar les bases a: http://www.setem.cat/pdf/concurs_relats_festa.pdf, on a més, trobareu dues dinàmiques adreçades a professorat, educadors/es, per tal de treballar actuals injustícies del comerç internacional i conèixer l'alternativa del Comerç Just mitjançant propostes lúdiques i participatives.

El termini de presentació dels relats finalitza el **8 de març de 2010**.

... a les activitats sobre el riu Segre

La plataforma “Lleida Ambiental”, promoguda pel Centre Excursionista de Lleida, l’Ateneu Popular de Ponent i Ipcena, i on participen entre altres entitats com l’Associació Amics de la Natura “El Xop”, la Federació Catalana de Piragüisme, el Sícoris Club,..., té l’objectiu de potenciar els valors naturals començant pel riu Segre com a eix vertebrador i de referència de Lleida i el seu entorn com de la horta de la capital del Segrià.

Han editat el calendari “El Segre, el riu més llarg de Catalunya” i ja hi ha previstes, per al 2010, una colla d’activitats al voltant del riu.

Aquí teniu les del mes de gener:

- Conferència “Els cabals ecològics al llarg del riu Segre”, amb Mònica Bardina, de l’Agència Catalana de l’Aigua.
 - Dimarts, 12 de gener de 2010, a l’Ateneu Popular de Ponent, 19h.
- Capbussada popular al riu Segre
 - Dissabte, 16 de gener de 2010, sota les comportes de la Mitjana, a l’illeta dels ànecs
- “Ecosafari” visita al bosc de ribera (partida de Grenyana, Lleida)
 - Diumenge 24 de gener de 2010, a la mitjana de les Vaqueres (partida de Grenyana, Lleida).
- Cicle de converses: “Les avingudes del Segre i els seus efectes”, amb Carles Balasch, hidrogeòleg (UdL)
 - Dilluns, 25 de gener de 2010, al Centre Excursionista de Lleida.

Més informació: www.lleidaambiental.org

TRIA I REMENA...

Regals de Nadal més sostenibles

Si encara heu d’escollir alguna regal per a festes, podeu tenir en compte criteris com la incorporació de productes d’agricultura ecològica i/o de comerç just, o la promoció de col·lectius socials desfavorits.

L’Associació Shalom, ecoentitat que treballa per la promoció de l’ocupació laboral i la integració social de persones amb discapacitat psíquica, elabora lots presentats dins de caixes elaborades ells mateixos. Són regals solidaris amb productes de qualitat de Lleida, elaborats per empreses del territori, algunes amb processos artesanals i d’altres de cultiu ecològic. També s’inclouen productes d’altres Centres Especials de Treball de les comarques de Lleida, així com productes de comerç just. Les caixes estan elaborades amb fusta reciclada o de boscos de fàcil reforestació.

Els podeu trobar a: c/ Pardinyes Baixes, 5, al seu nou espai-botiga.
Més informació: Shalom Taller, c/ Ramon Argilés, 27. Tel. 973 221 788,
www.shalomtaller.net

Més eines i recursos per incorporar a les aules la temàtica del canvi climàtic

Un curt

A la pàgina d'Overstream trobareu un curt d'animació i de divulgació sobre el canvi climàtic. El curt és en llengua anglesa però està subtitulat al castellà

<http://www.overstream.net/view.php?oid=aiuenbuetqr6>

Un llibre, "Els pous contaminats"

Aquest llibre de Gemma Lienas narra les aventures de dos amics, Emi i Max, al Parc Natural de Sundarbans, al golf de Bengala (Bangla Desh), després que a la mare d'Emi, periodista, li encarreguin un reportatge sobre les conseqüències del canvi climàtic. Els protagonistes es veuen involucrats en una trepidant història quan es disposen a estudiar el fenomen de l'augment del nivell del mar i les greus inundacions que provoca en zones habitades de Bangla Desh.

Amb una clara funció didàctica, l'autora repta els lectors del llibre (es recomana de 9 a 12 anys) a ser conscients de les conseqüències del canvi climàtic.

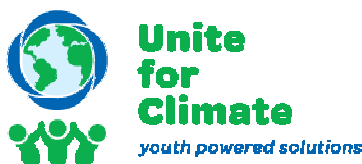
Un aparador virtual

El Centre de Documentació del Departament de Medi Ambient i Habitatge ha presentat un aparador virtual dedicat al canvi climàtic. Es tracta d'un recull de recursos que permet accedir a la informació bàsica, estar al dia dels esdeveniments o consultar una selecció de documents i enllaços electrònics rellevants.

A més, inclou algunes de les anomenades eines 2.0 perquè pugueu participar i enriquir aquest aparador virtual amb les vostres aportacions.

Aneu a: <http://canviclimaticaparador.webnode.com/>

Un espai en línia, "Units pel clima"

Espai en línia on infants i joves poden unir les seves forces per lluitar contra el canvi climàtic, amb la connexió entre els centres.

Més informació: <http://uniteforclimate.org/>

Simulador interactiu sobre els recursos hídrics disponibles a Catalunya

La Fundació Ersília ha desenvolupat un nou recurs educatiu que us convidem a conèixer: un web dirigit a l'alumnat de secundària i batxillerat per elaborar models del balanç hídric de les conques catalanes (només conques internes) en funció de diversos escenaris.

Més informació: <http://www.ersilia.org/abastament/>

Dossier Jardins a l'Observatori del paisatge

El dossier Jardins és un recull dels webs sobre jardins històrics, jardins botànics i institucions i entitats dedicades al món del jardí a Catalunya, l'Estat espanyol i la resta del món. Aquest dossier té, entre altres objectius, difondre els jardins històrics, jardins botànics i els parcs principals amb interès històric que disposen de web actiu, i recollir, classificar i ordenar la informació principal sobre jardins d'arreu del món present a Internet, que ara es troba dispersa i fragmentada.

Aneu a: <http://www.catpaisatge.net/dossiers/jardins/cat/index.php>

Recursos sobre els biocarburants

entre altres.

Ecserveis ha presentat una pàgina web on es pot trobar informació sobre els biocarburants, tant des d'un punt de vista de professor com de consumidor. S'hi poden trobar diferents recursos, com guies informatives, una exposició itinerant i exercicis complementaris,

Més informació: www.ecoserveis.net/biocarburants

EN RECORD DE...

El passat 16 de desembre ens va deixar la Carme Pallàs, mestra de l'Escola Bressol del Gegant del Pi.

Volem agrair a la Carme i a tot l'equip de l'escola, la seva il·lusió i empenta, que coneixem a través de la seva participació entusiasta en el programa Agenda 21 Escolar de Lleida, però que sabem que era compartida en molts altres àmbits, i especialment i sobretot en el treball amb els nens i nenes de l'escola.

PER PENSAR-HI...

- Primer balanç de la revista "Sostenible", després de la Cimera de Copenhaguen:

http://www.sostenible.cat/sostenible/web/noticies/sos_noticies_web.php?cod_idioma=1&seccio=6&num_noticia=444391

- Informe Medi Ambient Catalunya 2008

http://www.mediambient.gencat.cat/cat/el_departament/actuacions_i_serveis/publicacions/medi_ambient08.pdf

**US DESITGEM
BONES FESTES!!!
BONES VACANCES!!!**

Agenda 21 Escolar de Lleida

Ajuntament de Lleida

c/ Tallada, 32, 2^a planta. 25002 Lleida

Tel. 973 700 455 Fax. 973 700 459

A/e: agenda21escolar@paeria.cat

Web: <http://sostenibilitat.paeria.cat/agenda-21/agenda-21-escolar-de-lleida>